

Ügyszám: NAIH/2015/4282/HJ
Készítette: dr. Bíró János főv.

Bodoky Tamás, atlatszo.hu Nonprofit Kft.
Csikai Mária, Energiaklub Szakpolitikai Intézet
Léderer Sándor, K-Monitor Közhasznú Egyesület
Ligeti Miklós, Transparency International Magyarország

info@transparency.hu

Tisztelt Címzettek!

A 2015. június 29-én kelt nyílt levelükben azt szorgalmazták, hogy a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban Hatóság) hívja fel a Kormányt az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, továbbá egyes más törvények módosításáról szóló T/5404. számú törvényjavaslat egyes, a közérdekű adatok megismerésének feltételeit szigorító rendelkezéseinek visszavonására.

Jóllehet az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban Infotv.) jelenlegi módosítását elsősorban az Alkotmánybíróság 4/2015. (II. 13.) AB határozata tette szükségessé, az előzményekhez tartozik, hogy Hatóságunk 2014 októberében az Infotv. alkalmazása során szerzett tapasztalatokat összegezve javaslatcsomag megküldésével kezdeményezte az Infotv. módosítását az Igazságügyi Minisztériumnál (a továbbiakban IM). Az IM egyetértett a módosítás szükségességével és megkezdte annak előkészítését, melybe Hatóságunkat is bevonta. 2015. április-június folyamán az IM felkérésére számos alkalommal véleményeztük a törvénytervezet különféle szövegváltozatait, illetve vettünk részt a kormányzat szakértőinek bevonásával tartott egyeztetéseken.

Az Infotv. módosítására vonatkozó javaslatcsomagunkat, valamint a törvénytervezet előkészítése során képviselt álláspontunkat tartalmazó dokumentumok Hatóságunk honlapján a <http://naih.hu/jogi-szabalyozassal-kapcsolatos-allasfoglalasok.html> lapon közzétettük. Ezeket áttekintve látható, hogy a nyílt levelükben kifogásolt szabályok - melyek nagy része az előkészítés utolsó fázisában került a törvénytörvénybe – nem a Hatóságunk javaslata volt.

A közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülése iránti elkötelezettségüket nagyra becsülöm, és nem zárom ki, hogy Hatóságunk – ha szükséges – a jövőben kezdeményezni fogja a levelükben érintett törvényi szabályok vagy azok egy részének módosítását, ám úgy vélem, erről csak azt követően lehet dönteni, miután elegendő információ gyűlik össze a módosított joganyagról és annak értelmezéséről, alkalmazásáról. Ugyanis jelenleg még nem ismert a közérdekű adatigény teljesítéséhez tartozó költségelemek mértékét meghatározó végrehajtási normaanyag, továbbá kimunkálatlan a törvénytörvény módosítás által bevezetett új jogfogalmak - például az „alaptervekenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevétele” értelmezése.

Hatóságunk továbbra is a feladatának tartja, hogy elősegítse az információs jogok érvényesülését támogató jogértelmezések elfogadását, hiszen az Alaptörvény szerint az alapvető jogok védelme az állam elsőrendű kötelezettsége. Az Alkotmánybíróság 34/1994. (VI. 24.) AB határozata szerint „a közérdekű adatok megismeréséhez való alkotmányos jog, mint a kommunikációs alapjogok egyik nevesített joga nem korlátozhatatlan alapjog ugyan, de a szabad véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlásának egyik feltételeként és annak részeként kitüntetett alkotmányos védelemben részesül. Ez azt jelenti, hogy az információs szabadságot korlátozó törvényeket is megszorítóan kell értelmezni, mert az információs szabadság, a közhatalom gyakorlásának nyilvánossága, az állam és a végrehajtó hatalom tevékenységének átláthatósága, ellenőrizhetősége feltétele a bírálathoz való jogának, a kritika szabadságának, a szabad véleménynyilvánításnak. Ez az alapjog tehát - az alkotmányos korlátok megítélésével összefüggésben - legalább annyi alkotmányos védelmet élvez, mint az anyajog, a véleménynyilvánítás szabadságjoga. A nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közhatalmi tevékenység, általában az állami szervek és a végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokratizmus egyik alapköve, a jogállami államrendezkedés garanciája. A nyilvánosság próbája nélkül az állam polgáraitól elidegenedett gépezetté, működése kiszámíthatatlanná, előreláthatatlanná, kifejezetten veszélyessé válik, mert az állam működésének átláthatatlansága fokozott veszélyt jelent az alkotmányos szabadságjogokra”. Hatóságunk ezen az elvi alapon kívánja elősegíteni az Infotv. új szabályai értelmezési kereteinek kimunkálását. Ebben számítok az Önök információs alapjogvédelmi tapasztalataira is, ezért a levelükben felajánlott lehetőséggel élve kérem, hogy osszák meg azokat Hatóságunkkal. Részünkről dr. Majsza Dóra mb. osztályvezetőt (e-mail: majsza.dora@naih.hu telefon: 391-1413) bízom meg a konzultáció előkészítésével.

Budapest, 2015. július „

9. ”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

